

hivatalos csatakiáltás az volt: *Hurráh!*

A szegedi huszár és a szegedi baka talált magának egy jobbat, szájaíze szerint valót. Azt kijelenti, hogy:

— *Huj! Huj!*

— Ez rövid, ez gyors, ez a magyar harcmódorhoz illő. *Huj! Huj! Neki az ellenségnek. Huj! Huj! Üsd, vágd. Huj! Huj! Csak előre, csak előre!*

— *Huj! Huj!* Ezt a csatakiáltást már jól ismeri a kozák. S ha hallja, menten megfordítja a lovát. Jön a „magyarszki“, az elől menekül, mint a villám.

Egy másik teremben éppen egy honvédet kötözték. Zömök, kerekkepű baka volt. Leoldozták karjáról a fáslít, gyöngéden lefejtik a sebről a vattát. Biz az szörnyű egy seb. A hus jó darabon le van tépve a csontból.

— Nő fiam, hogy vagyunk? — kérdi az orvos. A baka csöndesen tartja a karját. Nem rándul egy izma sem, amíg a borzalmas kötést megújítják.

— Jelentem alássan főorvos urnak — mondja — tessék sietni a kurálással, megkértem.

— Hát miért olyan sietős?

— Jelentem alássan vissza akarok menni. Ezt még meg kell fizesse az a kutya kozák. Mert megismerem én instálom! Láttam ott, mikor a bokorbul belémlített...

És szikrázik a szeme. Adós, hát szépen visszamegy, mert fizetni akar.

Az éjjel tizenegykor egy különvonattal sebesült tiszteket is hoztak. Először egy szimpatikus honvédhadnagy került ki a kupéból. *Csetneki* Károly, könnyebb sérülést szenvedett. *Kedves* százados is megérkezett, akinek a szájánál hatolt be a golyó, de azért sérülése nem veszélyes; *Horváth* százados, *Pólereszk* százados és *Szoboda* kapitány szintén sérülten jöttek meg; odahaza a lakásukon ápolják őket. *Vajda* Ernő zászlós is megérkezett; az egyik ujját vitte el a golyó. *Berke* Árpád, az ismert futballista a karján sebesült meg; a 44-es ezredben, a somogyi fiúk közt volt és a szerbek ellen küzdött.

Reggel 9 órakor tizenegy honvéd sebesült is jött, akik Galiciában sérültek meg könnyebben. A sebesülteket gondos ápolásban részesítik és kívánságukra nemsokára visszamehetnek ismét a harctérre, visszaadni a kölcsönt.

Megkezdődnek a jövő héten a pénzbeli segélyezések.

— *Cicatricis* főispán nyilatkozata. —

(*Saját tudósítónktól.*) A városháza folyosóján ma délelőtt sok ember verődött össze, hogy segítyt kérjen. Hetekkel ezelőtt, mint ismeretes, nagyarányú akció indult meg, hogy a bevomult katonák itthonmaradt családait anyagiakkal és természetbeni ellátással segítse. Somogyi Szilveszter dr. főkapitány a legsürgősebb nyomor enyhítésére a néhány nap alatt összegyűlt 17.000 koronát ki is osztotta az első napokban; azóta is fennakadás nélkül folyik a szűkölködők segélyezése. Jelenleg 23.000 korona adomány áll az időközben alakult bizottság rendelkezésére, melynek kiosztása azonban még mindig késik. Pedig ma már nagy mérveket ölt a nyomor, s azok, akik megelégtettek a városházán, csak kis számu képviselői voltak a segélyre szorultaknak.

Gaál Endre dr. tanácsnok vezetésével a tanítók összeírták most azon családok névsorát, akik segélyre szorultak. A napokban megindul ismét a pénzbeli segélyezés, amire vonatkozólag a *Delmagyarország* munkatársa előtt *Cicatricis* Lajos dr. főispán a következőket volt szíves mondani:

— A segélyre szorultak névsorát már összeírták, s a holnap nap folyamán a pénzügyigazgatóságához átreményezés végett átviszik. A szükségben levőknek be kell érniük az élelmiszer-adományokkal. A jövő hét közepén megkezdődik azután a pénzbeli segélyek folyósítása.

Szelid válasz egy lámadásra.

(*Saját tudósítónktól.*) Támadhatnak édes beszédű emberek, akik jobban értve a hivatalos prókátorkodáshoz, mint a saját mesterségükhöz, májukra szállhat a — mi dicsőségünk. Hogy a közönség fel ne üljön valahogy olyan előadásoknak, amelyek üzleti alapon tartanak ilyen emberektől az újságírástól, ismertetniük kell a szegedi királyi ügyészségnek két végzését, amelyek nemcsak a rendes, rendkívüli és külön kiadások, hanem a kirakatokban, utcai hirdető oszlopokon, mozgóképszínházakban, valamint vetítés útján közölt sajtótermékek miként való szerkesztéséről és kiadásáról is intézkednek.

A szegedi királyi ügyészség augusztus 7-én az összes politikai napilapoknak végzést kézbesített. E szerint „a megjelenő összes időszakos lapok kiadói kötelesek az általuk kiadott időszakos lapnak rendkívüli és illetve külön kiadású sajtórendszertől köteles példányát *annak szétküldése előtt* a királyi ügyészséghez szabályszerű kézbesítő könyvvél kézbesíteni.“ Augusztus 14-én újabb végzést kaptunk a királyi ügyészségtől, amely szerint „a kirakatokban közölt sajtótermékek“ ugyanilyen eljárás alá esnek.

Tehát: a rendkívüli kiadást megjelenése előtt be kell mutatni az ügyészségnek. Be kell mutatni nekünk és be kell mutatni minden lapnak. A terjesztés csak akkor kezdhető meg, ha a királyi ügyész a bemutatott első példányra rávezette: „Kiadható“, vagy „Terjesztését megengedem.“ Kirakatokban, hirdető oszlopokon, vagy egyéb helyeken is csak akkor tehető közzé valamely tudósítás, ha azt az ügyészség előzőleg engedélyezte. Ehez még csak azt fűzzük hozzá, hogy az ügyészség a háború összes híreiről előbb kap tudósítást, mint akármelyik lap; hogy a hivatalos táviratokat legelőször oda kézbesítik; és hogy az ügyészség telefonon mindig a miniszterelnöki sajtóosztályhoz fordulhat, ha valamely lap olyan hírt mutat be, amelyről nincs tudomása és amelynek közlését csak akkor engedheti meg, ha hivatalos megerősítést nyert.

Nagyon szívesen szolgálunk az erre való bizonyítékkal mindazoknak, akik ahelyett, hogy jó lapot csinálnának, ránk agyarkodnak.

HIREK

oooo

A leghűbb barát.

(*Saját tudósítónktól.*) Szébb történeteket komponál ma az élet, mint valaha a legsemitálisabb író fantáziája. Egy megsebesült vadásztiszt fekszik most Kecskeméten, az északi harctéren sebesült meg. Ő mondotta el megsebesülésének történetéről ezt a kis históriát, amelynél szebb, őszintébb, meghatóbb és igazabb költeményt aligha ismer a világirodalom.

— Parancsot kellett vinnem seregünkhöz. Száгуldva nyargaltam az ellenséges területen és sikerült szerencsésen megoldanom feladatomat. Visszafelé indultam csapatomhoz és felém túl lehettem már az utnak, amikor egyszerre csak a lovam nyugtalan kapta föl a fejét. Hátra nézek és kozák dárdák hegyét látom megcsillani a napfényben. A lovam hamarabb megérezte a hátulról közeledő veszedelmet, mint én magam. De ekkor már száгуldottam is, mögöttem vad hajszával négy kozák, meg egy kozáktiszt. Egérutat nyertem és ekkor megbizonyosodva, hogy nem látunk utánam, hirtelen bekanyarodtam egy közeli erdőbe. Leugrottam a nyeregből, a lovamat magas bokrok mögé rejtettem, magam pedig meghúzódtam az utszéli cserje mögött. Egy szempillantás múlva vágatva rohant el előttem a kis üldöző csapat. Magasra emeltem a revolveremet és egymás után ötször közibük lőttem. Két kozák lefordult a lórol,

közibük esett a tiszt is, a másik két kozákleány hirtelen megrántotta a kantárszárát és rémült futással menekült visszafelé. Ovatosan közeledtem a földön heverő kozákokhoz. A két leány halott volt. A tiszt — két kezét maga elé nyújtva — arccal fektült a földön. Odaléptem hozzá, megragadtam a vállát és a hátára akartam fordítani. A sebesült tiszt végső erejével rám sütötte a pisztolyát és a következő pillanatban sötét lett előttem a világ. Nem tudom, meddig fekettem eszméletlenül, de egyszerre csak valami furcsa rángatásra ébredtem. Valaki mintha nedves kendővel törülgette volna a sebemet, legyezgetve hűsítette az arcomat, a vállamat ráncigálta és furcsa hangokkal kergette testem mellől a röpködő dögmadarakat. A lovam volt! Nyalogatta a sebemet, fújt az arcomra, kétségbeesetten ráncigálta a vállamat és messzire hangzó nyerítéssel verte föl az éjszaka csendjét. Mert már éjszaka volt. Egy álló napig nem mozdult mellőlem a lovam, szakadatlan rángatásával, hűsítésével tartotta bennem a lelket és egy pillanatra nem hagyta abba a jeladásszerű, rikoltó nyerítést. Soha, soha el nem felejttem ezt az hangot, amely inkább emberi volt, mint állati. Mint trombitaszó zengett a messzeségbe, hirdette, hogy elesett harcos várja a segítő kezét és a második napon meghallottak a szót. Két kaftános lengyel zsidó meghallotta a lovam nyerítését, odajöttek, fölém hajoltak — soha emberi arc olyan kedves nem volt még nekem, mint ez a két furcsa könyörületés öreg zsidó. Segítségért futottak, többen jöttek, bevitték Lembergbe, ott fektüdtem, aztán Budapestre hozták, egy-két hét múlva kutyabajom. Megmentette az életemet az én leghűségesebb barátom: a lovam.

— *Eljárás egy katonai szállító ellen.*

A szeptember 2-án megjelent állomásparancsban a következők állnak:

„A helybeli csapatokat értesitem, hogy Hofmann János szerződött szállítóval kötött szerződés hamisított áru szállítása miatt felbontott. Ebből kifolyólag utasítom az összes csapatokat, hogy a bevásárlásokat fent nevezett cégnél azonnal szüntessék be.

Hofmann, — akit Szegeden jónévű, szolid kereskedőnek ismernek, — a következőket nyilatkozza:

— A napokban a pótüteg tüzérszázadának Hajós nevű hadnagya az irodámba jött és kávé-konzervet kért, hogy az átvonuló katonák élelmezése gyorsabban menjen. Ezt a konzervet Weisz Manfréd gyártotta, de teljesen elfogyott, tehát nem adhattam. Erre a hadnagy ur azt kérte, hogy a kávé daráltassam meg és a kávéhoz szükséges pótkávéval keverjem össze, hogy a századnál megkönnyítsem a munkát. Én, aki csak nyers kávéadásra vagyok szerződésileg kötelezve, meghoztam azt az áldozatot is, megdaráltattam a kávé és össze kevertettem, ami elég nagy munka. Másnap egy Schneider nevű őrmester egy másik századtól ugyanezt kérte tőlem. Ekkor kijelentettem, hogy ha ad embert hozzá, megcsinálom. Küldött is egy huszárt, aki azt megcsinálta. Ezt a keveréket sokkal olcsóbban számítottam, mint a nyers kávé, illetve a kávé és cikoriát külön-külön számítva adtam össze, ami végeredményben olcsóbb volt, mint az ugyanolyan mennyiségű kávé.

— Velem nagy igazságtalanság történt, méltatlanul lettem meghurcolva, aki mindig pontosan teljesítettem a kötelességemet és én kértem ebben a vizsgálat lefolytatását. A hadvezetőség részéről többször ért meg-tisztelő kitüntetés, amelyben a hadvezetőség legmagasabb elismerését elnyertem.